

Lausunto koskien Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemelun hallintasuunnitelman luonnoksesta (Finavia Oyj)

YLKV 18.06.2024 § 54

268/00.04.01.02/2024

Lisätiedot:

ympäristöpäällikkö Anna-Lena Granlund-Blomfelt, puh. 050-323 6269
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Finavia Oyj on pyytänyt Kauniaisten kaupungilta lausuntoa ympäristönsuojelulain 152 §:n mukaisesta Helsinki-Vantaan lentokentän lentomelun hallintasuunnitelman luonnoksesta. Lausunto pyydetään 20.6.2024 mennessä.

Lausuntopyyntö sekä Helsinki-Vantaan lentoaseman Lentokonemelun hallintasuunnitelmaluonnos löytyvät oheismateriaaleina yhdyskuntavaliokunnan extranetissä.

Melunhallintasuunnitelma

Lentoasemakohtainen melunhallintasuunnitelma laaditaan ympäristölupapäätöksen määräyksen perusteella ja päivitetään sen edellyttämässä aikataulussa. Helsinki-Vantaan lentoasemalle myönnettiin ympäristölupa 4.8.2011 (Etelä-Suomen aluehallintovirasto, päätös nro 49/2011/1).

Edellinen melunhallintasuunnitelma valmistui joulukuussa 2018. Covid-19 pandemian vähentämän lentoliikenteen vuoksi tämä päivitys julkaistaan vasta 2024. Suunnitelma toimii myös ympäristömeludirektiivin mukaisena meluntorjunnan toimintasuunnitelmana. Melunhallintasuunnitelman tavoitteena on selkokielisesti kuvata lentoaseman liikenteenohjauksen periaatteet ja tavoitteet keinoineen meluvaikutusten vähentämiseksi.

Melunhallintasuunnitelmassa kuvataan menetelmät ja toimenpiteet siviililentoliikenteen aiheuttaman melun vaikutusten hallitsemiseksi. Suunnitelmassa lentoliikenteen ohjausmenetelmät ja niiden perusteet avataan ympäristöviranomaisten, kuntien viranomaisten, paikallisen lennonjohdon, lento-operaattoreiden ja asukkaiden käyttöön. Melunhallintasuunnitelman prosessia tarkastellaan myös sisäisenä laaduntarkkailuna.

Melunhallintasuunnitelma on julkinen asiakirja ja on luettavissa Finavian verkkosivuilla. Sivuille on myös koottu muita asiaan liittyviä materiaaleja, kuten esim. lentoliikenteen reitti- ja melunmittaustietoja sekä lentomelukarttoja. Lue lisää osoitteesta www.finavia.fi/ymparisto

Helsinki-Vantaan lentoasema

Helsinki-Vantaan lentoasema on valtakunnan tärkein ja Pohjois-Euroopan merkittävin kaukoliikenteen lentoasema ja sen merkitys yhteiskunnalle on suuri. Lentoaseman kautta kulki vuonna 2023 noin 15 miljoonaa matkustajaa, mikä on noin 75 % vuoden 2019 tasosta. Syy pienentyneisiin määriin on pandemia ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan. Eurooppa-Aasia-vaihtomatкування mahdollistama erittäin kattava lentoyhteystarjonta on supistunut, mutta Suomen kansainvälinen saavutettavuus on edelleen hyvä. 84 % Suomen lentomatikustajista kulkevat Helsinki-Vantaan lentokentän kautta.

Vuonna 2023 Helsinki-Vantaan lentoasemalla oli 144 000 operaatiota, joista 96 % oli liikenneilmailua. Liikenneilmailun operaatioista 80 % oli ulkomaan liikennettä. Viikkaan liikenteen tunnit sijoittuvat lentoonlähtöjen osalta aamuun ja myöhäiseen iltapäivään ja laskeutumisten osalta iltapäivään ja myöhäiseen iltaan. Myös FinnHEMSin lääkärihelikopteri sekä Rajavartiolaitoksen helikopterit toimivat Helsinki Vantaa lentokentältä käsin. Ilmavoimat operoi lentoasemalta tarpeen mukaan.

Lentoasemalla on kolme kiitotietä, joista kaksi on koillislounassuuntaisesti rinnakkaisia sekä yksi kaakko-luodesuuntainen. Helsinki-Vantaan lentoasema sijaitsee Vantaan kaupungin keskellä ja eri puolilla tiivistyvän kaupunkirakenteen sisällä. Lentoasemaa ympäröi asutus etelä- ja itäpuolella ja kauempana asutusta on lähes joka suunnassa. Vähiten asuttuja alueita ovat lentoaseman luoteis- ja pohjoispuoli.

Lentokonemelun seuranta

Lentoaseman lentokonemelutilanteen toteutumaa seurataan laatimalla laskennallisia meluselvityksiä ja seuraamalla mitattuja melutasoja ja tilastoituneita lentotapahtumia sekä lentoreittien toteumaa.

Melunhallintatoimenpiteiden yhteisvaikutuksena Helsinki-Vantaan lentoliikenteen melualueen laajuus on operointimäärien sekä pääkaupunkiseudun asukasluvun kasvusta huolimatta pienentynyt ja melun piirissä asuvien määrä on vähentynyt alle neljäsosaan vuoden 1990 tilanteesta.

EU-meludirektiivin meluselvitysten (2022) mukaan pääkaupunkiseudulla Lden 55 dB ylittävällä tie- ja raideliikenteen melualueella asuu noin 440 000 ihmistä. Vuonna 2022 lentokonemelualueella (yli 55 dB) asui noin 12 300 asukasta, joista noin 1 000 asui yli 60 dB alueella ja 60 yli 65 dB melualueella. Yli 70 dB melualueella ei asunut yhtään asukasta. Vuonna 2022 yöajan LAeq (22–07) 50 dB ylittävällä lentokonemelualueella asui yhteensä 4 100 asukasta. Vuonna 2019, ennen koronapandemian ja Itä-Euroopan sotatilanteen vaikutusta liikennemääriin lentokonemelualueella asui 23 000 asukasta.

Todettakoon, että Kauniainen ei sijoitu lentokonemelualueelle. Kaupungin Helsinki-Vantaan lentokentän lentokonemelun hallintamenetelmät

Melun leviämistä vähentäviä toimenpiteitä Helsinki-Vantaan lentoasemalla ovat mm. seuraavat:

- Kiitoteiden käyttöjärjestelmä
- Lentoonlähtöreittien suunnittelu
- Koneiden melua koskevat rajoitukset tietyillä lentoonlähtöreiteillä
- Jatkuvan liu'un lähestymiset laskeutumisissa
- Pienen tehon ja pienen vastuksen menetelmä laskeutumisissa
- 22-suunnan rinnakkaisten lähestymisten välilähestymiskorkeuksien optimoiminen
- Moottorijarrutuksen välttäminen laskukiidossa

Lentoasemalla toimivien lentoyhtiöiden toimintaan Finavia pyrkii vaikuttamaan muun muassa yöaikaiselle liikenteelle asetetuilla melumaksuilla, jotka riippuvat kellonajasta ja koneiden meluisuudesta.

Maankäytön suunnittelu on uusien meluvaikutusten estämisen tärkein keino. Finavialla ei ole tähän suoraa toimintavaltaa, mutta se pyrkii osaltaan vaikuttamaan maankäytön suunnitteluun lentoaseman toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaamiseksi.

Meluhallintasuunnitelma ja muut viranomaisvaatimukset

Helsinki-Vantaan lentoaseman melunhallinta jakaantuu usean viranomaisen alaiseen regulaatioon ja prosesseihin. Aluehallintovirasto AVI käsittelee ympäristönsuojelulain mukaisesti lentoasemien ympäristöluvut ja asettaa lupamääräykset, joiden toimeenpanoa valvoo elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus ELY.

Ympäristöluvan lupamääräysten lisäksi lentoaseman melua seurataan EU:n ympäristömeludirektiivin mukaisten selvitysten sekä EU:n melunhallinta-asetuksen kautta. Sen mukaisesti melunhallinnan seurantaan on asetettu eri viranomaisista koostuva lentomelutyöryhmä, jota johtaa Liikenne- ja viestintävirasto Traficom. Kauniaisten osalta työryhmään osallistuu edustajia maankäyttöyksiköstä sekä ympäristötoimesta.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Kauniaisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen yhdyskuntavaliokunta katsoo, että Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemelunhallintasuunnitelmaluonnos on valmisteltu erittäin huolellisesti ja toimii kattavana ja selkeänä tietopakettina koskien lentoasematoimintoja ja niihin liittyviä melunhallintatoimenpiteitä.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Lausuntopyyntö sekä Helsinki-Vantaan lentoaseman Lentokonemelun hallintasuunnitelmaluonnos

Jakelu:

Finavia OyJ (kirjaamo)